

1. Viinivaaran Sarvisuo, Pudasjärvi

Tässä kuvatuista kolmesta Viinivaaran isosta suokompleksista Sarvisuo ainoana edustaa Viinivaaran – Kälväsvaaran soiden sitä tyyppiä (Heikkilä, H.ym. 2001), jossa Viinivaaran pohjavesi purkautuu pistemäisesti suon reunalta lähteiköiksi ja lähdepuroiksi. Viinivaaran pohjoisreunan kaksi lähteikköä ovat muodostumina ja lajistoltaan edustavia (uhanalaiset *Ranunculus hyperboreus* ja *Philonotis seriata*). Uhanalaisten suotyypin määrä on 'Pudasjärvisuoryhmän' (6 suota) suurin, Ruunasuon ohella. Sarvisuon pääosa on Pohjois-Pohjanmaan rannikkotasangon suurimpia ja edustavimpia viettokeitaita, pienimittakaavaiseltakin ilmakovalta silmiin pistävä, ainutlaatuisen massiivinen pyöreähkö rahkasuomuodostuma. Kokonaisuutena suokompleksi on näillä main poikkeuksellista tyyppiä: aapakeidassuo. Viettokeitaitaan pohjoispuolella on viettävä koivuleton – mesotrofisen sarakorven – luhtanevakorven välimailla oleva kuvio, jolta on maisema järvelle. Luoteisosassa on leveä rimpi-jännekuvioinen aapasuon keskusallas, jossa vallitsee pohjoisemmille Peräpohjolan aapasoille tyypillinen, mutta Pohjanmaan aapasoilla harvinainen sirppisammalrimpineva (Ruuhijärvi 1960). Tämän suotyypin harvinaisuus ja siten mahdollinen uhanalaisuus Pohjois-Pohjanmaalla ei tule näkyviin luontoarvojen yhteenvetotaulukossa, koska rimpinevojen alatyypit on luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnissa (Kaakinen et al. 2008) käsitelty yhtenä kokonaisuutena.

Suoveden virtaussuunta Sarvisuolla on kauttaaltaan Viinivaarasta poispäin, etelästä pohjoiseen. Koillisreunalle (Mesisuo) muodostuu lähelle kivennäismaan laitaa paikallinen vedenjakaja, jolla kohdalla aapasuo-osan keskusaltaassa on jänteettämän rimmen ala. Pohjoisosan KoL – MeSK – LuNK -kuviolla tavattiin lettokynsisammal (*Dicracum bonjeanii*) (ei uhanalaislajina) Luoteisosan sirppisammalrimpineva on mesotrofista (*Warnstorfia procera*, *W. exannulata*). *Sphagnum flexuosum* esiintyy myös runsaana pohjakerroksessa, kenttäkerroksessa vallitsevat *Scheuchzeria palustris*, *Menyanthes trifoliata* ja *Carex limosa*. Viettokeitaitaan keskellä olevien lähteistä alkunsa saavien purojen kohdalla esiintyy piilopuromuodostusta (Heikkilä, H. ym. 2001)

Edustavan suokompleksin kaakkois-, luonais- ja luoteisreunoja on ojitettu, mutta merkittäviä kasvillisuusmuutoksia on vain ojien lähellä. Eteläreunan isot lähteet ovat ojittamattomalla suonreunalla, pohjavesipurot ruokkivat osaltaan keskusaluetta myös. LT 3, jopa 4.